

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg

Finansministeren

17. april 2009

Svar på Europaudvalgets spørgsmål nr. 124 af 6. april 2009 (alm. del) stillet efter ønske fra Morten Messerschmidt (DF)

Spørgsmål:

Vil ministeren kommentere vedlagte artikel fra Børsen.dk den 26. februar 2009 "Italiensk renteuro udstiller Europas krise, og herunder forholde sig til, om dette kan ses som et udtryk for euroens stabiliserende effekt på EU's svage økonomier?"

Svar:

Udviklingen i EU-landenes renter er et klart udtryk for nogle af fordelene ved euroen og dens stabiliserende effekt på især eurolandene.

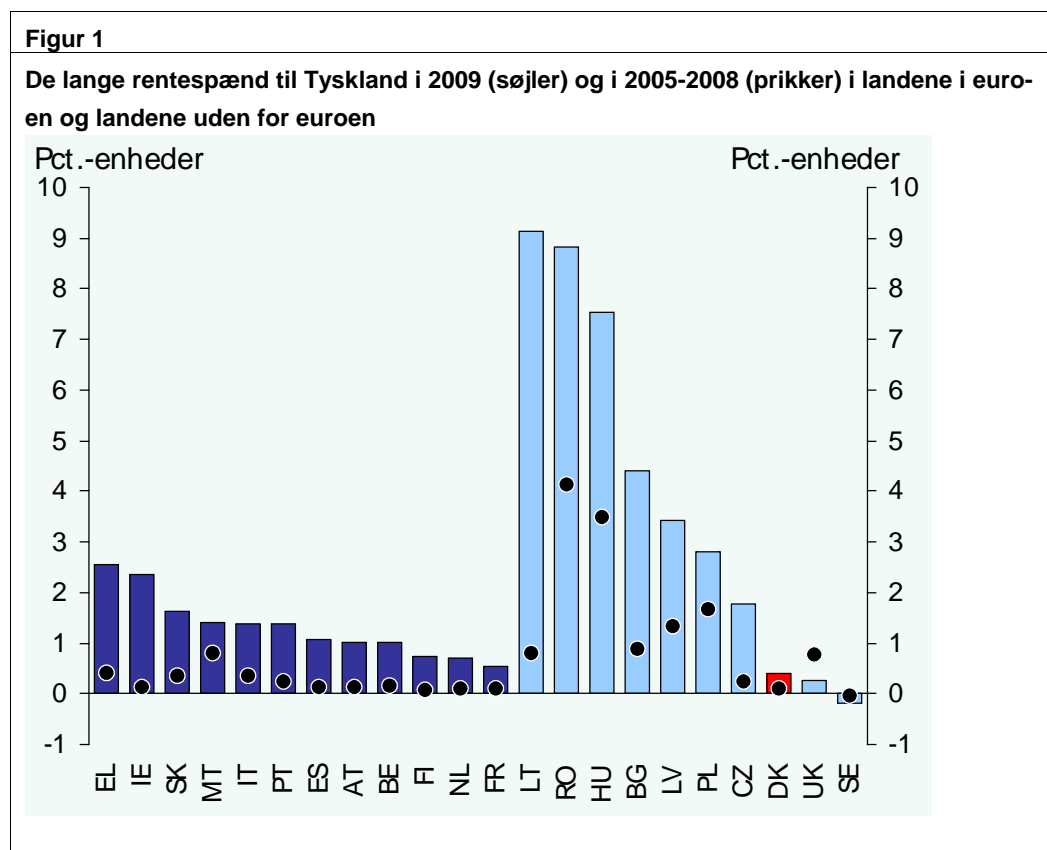
En stor fordel ved euroen er således, at de lange rentespænd er faldet markant siden indførelsen af euroen, der for de deltagende lande har fjernet 'valutakursrisikopræmierne', dvs. de merrenter, som landene betalte for at have deres egne valutaer inden euroen, og som afspejlede markedernes forventninger til sandsynligheden for devalueringer. EU-landenes lange rentespænd er generelt steget under den aktuelle krise, men var højere inden euroen, især under kriser. Det italienske rentespænd, der under den aktuelle krise har været oppe over 1½ procentenheder, jf. artiklen, var fx generelt langt højere i årene inden euroen, herunder 4-8 procentenheder under valutakrisen i 1992-1993 og perioderne med uro i midten af 1990'erne.

Rentespændene afhænger – udover risikoen for spekulation og svækkelse af valutakursen, som euroen har fjernet for eurolandene – af det enkelte lands kreditrisici, knyttet til økonomiske nøgletal for offentlige finanser m.v., samt likviditetsrisici, knyttet til størrelse og likviditet på markederne for landenes statspapirer. Under den aktuelle krise er rentespændene derfor især steget i lande med høj eller hastigt stigende gæld, og store underskud på betalingsbalancen m.v. samt i relativt små lande. Det gælder både lande i og uden for euroen, idet dog rentespændene generelt er steget mest i landene uden for euroen, jf. figur 1. Artiklen nævner kun rentespændene i landene i euroen, men ikke i landene uden for euroen. Rentespændene er generelt faldet lidt i løbet af den seneste tid og i forhold til niveauerne refereret i artiklen, omend de fortsat ligger på et niveau, der er højt i forhold til det lave niveau siden indførelsen af euroen.

Det er samlet min klare vurdering, at eurolandene generelt står bedre – før, under og efter krisen – end hvis de ikke havde haft euroen, herunder fordi euroen har bidraget til rentespænd, der generelt og især under krisen er lavere end de ellers ville have været.

Det eneste af de gamle EU-lande, som fortsat fører fastkurspolitik uden at være med i euroen, er Danmark. Danmarks lange rentespænd er relativt lavt og er steget relativt lidt under krisen, selv om vi gennemfører store finanspolitiske lempelser og den offentlige saldo svækkes væsentligt, og selv om vi ikke er med i euroen, fordi vi har et godt udgangspunkt med sunde offentlige finanser og en meget troværdig fastkurspolitik. Den troværdige fastkurspolitik betyder, at den danske valutakursrisikopræmie er lav, men fortsat eksisterer, og Danmark ville med den samme sunde økonomiske politik derfor have et lavere rentespænd, hvis vi var med i euroen.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af Europaudvalgets spørgsmål nr. 96 (alm. del) af 25. februar 2009 og besvarelsen af spørgsmål S 235 af 31. oktober 2008.

Anm.: Søjlerne angiver EU-landenes gennemsnitlige rentespænd (forskellen mellem renterne på 10-årige statsobligationer i de respektive lande og Tyskland) i perioden 1. januar 2009 - 9. april 2009, mens prikkerne angiver rentespændene i perioden 1. januar 2005 - 31. december 2008.

Kilde: Ecwin.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen